

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 17 päivänä toukokuuta 2022

331/2022

Laki

luottotietolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan luottotietolain (527/2007) 3 §:n 4 kohta, 20 §:n 3 momentti, 21 §:n 3 kohta ja 29 §, sellaisena kuin niistä on 29 § laissa 751/2010,

muutetaan 1, 2 ja 5 §, 6 §:n 1 ja 2 momentti, 7 ja 10–12 §, 13 §:n 1 momentin 1–3, 6 ja 8 kohta sekä 2 ja 3 momentti, 14 §:n 1 momentin johdantokappale ja 1 kohta sekä 2 momentti, 16 §, 17 §:n 1 momentin johdantokappale sekä 1, 2 ja 4 kohta, 18 §, 19 §:n 1 momentti, 2 momentin johdantokappale ja 2, 7 ja 10 kohta sekä 3 momentti, 20 §:n 1 momentin johdantokappale, 21 §:n johdantokappale, 22 ja 23 §, 24 §:n 1 momentin 1, 2, 4 ja 6 kohta sekä 3 ja 4 momentti, 26 §, 27 §:n 1 momentti, 28 §, 7 luvun otsikko, 30–33 §, 34 §:n 1 momentti, 35 §:n 1 kohta, 37 §, 39 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti sekä 42 ja 43 §,

sellaisina kuin niistä ovat 13 §:n 1 momentin 3 kohta ja 24 §:n 1 momentin 2 kohta laissa 933/2009, 18 ja 28 § osaksi laissa 933/2009, 19 §:n 2 momentin 7 kohta laissa 459/2017 ja 30 § osaksi laissa 459/2017, sekä

lisätään 13 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 933/2009, uusi 4 ja 5 momentti, 19 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 459/2017, uusi 4–6 momentti, lakiin uusi 30 a ja 31 a §, 34 §:ään uusi 3 momentti ja 35 §:ään uusi 2 momentti seuraavasti:

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan luottotietotoiminnan harjoittajien suorittamaan luottotietojen keräämiseen, tuottamiseen, tallettamiseen, luovuttamiseen, käyttöön ja muuhun käsittelyyn. Tämän lain 2 luvun ja 19 §:n 5 ja 6 momentin säännöksiä sovelletaan luottotietotoiminnan harjoittajien lisäksi luottotietojen käyttäjiin ja luottotietoja muutoin käsitteleviin.

2 §

Lain tarkoitus

Tämän lain tarkoituksena on varmistaa luotettavien luottotietojen saatavuus, turvata luottotietojen käsittelyssä yksityiselämän ja henkilötietojen suoja sekä luonnollisten henkilöiden ja yritysten oikeus tulla arvioiduiksi oikeiden ja asianmukaisten tietojen perusteella sekä edistää hyvää luottotietotapaa.

5 §

Hyvä luottotietotapa

Luottotietotoiminnan harjoittajan, luottotiedon käyttäjän ja luottotietoja muutoin käsittelevän on noudatettava toiminnassaan huolellisuutta. Luottotietotoiminnan harjoittajan ja muun luottotietoja käyttävän tai muutoin käsittelevän elinkeinotoiminnan harjoittajan on erityisesti pidettävä huolta siitä, että:

1) luottotietojen laadusta, luonnollisten henkilöiden ja yritysten tiedonsaantioikeuksien toteutumisesta sekä tietojärjestelmien tietoturvallisuudesta ja käsittelyn valvonnasta huolehditaan asianmukaisesti;

2) luonnollisten henkilöiden yksityiselämän suojaa ei rajoiteta ilman laissa säädettyä perustetta;

3) luonnollisten henkilöiden ja yritysten oikeutta tulla arvioiduiksi oikeiden ja asianmukaisten tietojen perusteella ei vaaranneta.

Henkilöluottotietoja ei saa käyttää tai muutoin käsitellä muuhun kuin siihen tarkoitukseen, jota varten ne on tässä laissa tarkoitettusta luottotietorekisteristä luovutettu.

6 §

Luottotietojen laatu ja tietolähteet

Luottotietoina saa käyttää ja muutoin käsitellä vain sellaisia tietoja, jotka on saatu luotettavista lähteistä ja jotka ovat tarpeellisia ja asianmukaisia kuvaamaan luonnollisen henkilön tai yrityksen maksukykyä tai maksuhalukkuutta taikka kykyä vastata sitoumuksiinsa.

Luottotietoina käytettävät henkilötiedot on hankittava luonnolliselta henkilöltä tai yritykseltä itseltään, luottotietorekisteristä tai niistä viranomaisten rekistereistä, joihin kyseisiä tietoja talletetaan yleistä käyttöä varten, jollei oikeudesta tietojen käyttöön säädetä laissa.

— — — — —

7 §

Tietoturvallisuus

Yritysluottotietojen käsittelyssä on toteutettava tarpeelliset tekniset ja organisatoriset toimenpiteet tietojen suojaamiseksi asiattomalta pääsylvästä niihin sekä vahingossa tai laittomasti tapahtuvalta tietojen hävittämiseltä, muuttamiselta, luovuttamiselta, siirtämiseltä taikka muulta laittomalta käsittelyltä. Toimenpiteiden toteuttamisessa on otettava huomioon käytettävissä olevat tekniset mahdollisuudet, toimenpiteiden aiheuttamat kustannukset sekä käsiteltävien tietojen laatu, määrä ja säilytysaika.

Henkilöluottotietojen käsittelyn turvallisuuteen sovelletaan, mitä luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus), jäljempänä *tietosuoja-asetus*, 25 ja 32 artiklassa säädetään.

10 §

Palveluja koskevat velvoitteet

Luottotietotoiminnan harjoittaja ei saa kieltäytyä antamasta yleiseen käyttöön perustetusta luottotietorekisteristä luottotietoja sille, jonka on lain mukaan käytettävä luottotietoja luonnollista henkilöä tai yritystä koskevaa päätöstä tehdessään.

Luottotietotoiminnan harjoittajan on yksittäistapauksessa kohtuullista korvausta vastaan annettava luottotietoja niitä pyytävälle. Henkilöluottotietoja pyytävän on esitettävä luovutuksen lainmukaisuuden toteamiseksi tarvittava selvitys.

Luonnollisella henkilöllä on oikeus saada kohtuullista korvausta vastaan luottotietorekisteriin hänestä talletetuista henkilöluottotiedoista ote 19 §:ssä säädettyjä tarkoituksia varten.

11 §

Luonnollisten henkilöiden ja yritysten yhdenvertainen kohtelu

Luottotietotoiminnan harjoittajan on pidettävä huolta siitä, että luottotietorekisteriin merkittävien ja siihen merkittyjen luottotietojen käsittelyssä ja muutoin luottotietotoimintaa harjoitettaessa luonnollisia henkilöitä ja yrityksiä kohdellaan yhdenvertaisesti.

12 §

Yksilöintitiedot ja toimintakelpoisuutta koskevat tiedot

Luottotietorekisteriin saa luonnollisesta henkilöstä tallettaa välttämättömät yksilöintitiedot sekä:

1) *toimintakelpoisuutta koskevinä tietoina* ne tiedot, jotka jokaisella on oikeus saada holhousasioiden rekisteristä Digi- ja väestötietoviraston eräistä henkilörekistereistä annetun lain (1156/2019) 10 §:n 2 momentin mukaisesti;

2) tiedon hänen itsensä ilmoittamasta luottokiellosta.

Luonnollisesta henkilöstä saa lisäksi tallettaa *yrityskytkentätietoina* tiedot siitä, missä yrityksissä hän toimii tai on toiminut vastuuhenkilönä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja talletettaessa tai muutoin käsiteltäessä luottotietotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että tieto käsittelystä kirjautuu tietojärjestelmään.

13 §

Maksuhäiriötiedot ja niitä täydentävät tiedot

Luottotietorekisteriin saa henkilöluottotietoina tallettaa:

1) *konkurssia koskevinä tietoina* ne tiedot, jotka velallisesta on talletettu konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa (137/2004) tarkoitettuun konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin;

2) *velkajärjestelytietoina* ne tiedot, jotka velallisesta on talletettu velkajärjestelyrekisteristä annetussa laissa (368/2017) tarkoitettuun velkajärjestelyrekisteriin;

3) *viranomaisen toteamina maksuhäiriötietoina* tiedot maksun laiminlyönnistä, joka on todettu tuomioistuimen lainvoimaisella tuomiolla, edellyttäen ettei maksuvaatimusta ollut riitautettu perusteeltaan tai määrältään, yksipuolisella tuomiolla tai ulosottokaaren (705/2007) 2 luvun 26 §:ssä tarkoitettulla ulosottooperusteen määraajan jatkamisesta annetulla tuomiolla taikka velallisen hyväksymän vekselin protestilla;

6) *velallisen tunnustamana maksuhäiriötietona* tiedon useamman velkojan kanssa tehdyn tai muutoin laaja-alaisen maksujärjestelyä koskevan sopimuksen yhteydessä annetusta kirjallisesta ilmoituksesta, jolla velallinen tunnustaa lyöneensä maksun laimin;

8) *suorituksen maksamistietoina* tiedot sellaisen maksuvelvoitteen suorittamisesta, jonka laiminlyönnin johdosta 1–5 kohdassa tarkoitettu maksuhäiriömerkintä on tehty, kun tieto on toimitettu laissa säädetyn velvoitteen mukaisesti luottotietotoiminnan harjoittajalle tai kun velallinen on pyytänyt tällaisen merkinnän tekemistä ja esittänyt luotettavan sel-

vityksen maksun suorittamisesta taikka kun luottotietotoiminnan harjoittajalla muutoin on maksusta tieto;

Luottotietorekisteriin on lisäksi velallisen pyynnöstä ja tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella merkittävä tieto siitä, että maksuhäiriö on syntynyt takausvastuun tai vierasvelkapanttauksen johdosta, samoin kuin velallisen luottotietotoiminnan harjoittajalle toimittama pesähoitajan velallisselvitykseen sisältyvä tieto konkurssin pääasiallisista syistä. Rekisteriin voidaan merkitä muukin velallisen antama tieto maksuhäiriömerkintään johtaneista tekijöistä ja maksuhäiriön alkuperäisestä ajankohdasta.

Luottotietotoiminnan harjoittajan on, jos se yleisesti saatavilla olevien tai luottotietotoiminnan harjoittajalle toimitettujen tietojen perusteella on mahdollista, merkittävä luottotietorekisteriin, mitkä merkinnät aiheutuvat saman saatavan laiminlyönnistä. Merkintä on kuitenkin aina tehtävä velallisen pyynnöstä tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja tietoja talletettaessa tai muutoin käsiteltäessä luottotietotoiminnan harjoittajan on huolehdittava siitä, että tieto käsittelystä kirjautuu tietojärjestelmään.

Luonnolliselle henkilölle, jota koskeva 1 momentissa tarkoitettu tieto on ensimmäistä kertaa merkitty luottotietorekisteriin, on annettava tieto saatavan suorittamisen vaikutuksesta tiedon säilytysaikaan.

14 §

Velkojan ilmoittamia maksuhäiriöitä koskevat erityissäännökset

Velkojan ilmoittamat maksuhäiriötiedot saadaan ilmoittaa luottotietotoiminnan harjoittajalle ja tallettaa luottotietorekisteriin, jos maksu on viivästynyt vähintään 60 päivää alkuperäisestä eräpäivästä, jolleivät velallinen ja velkoja ole tehneet alkuperäisen eräpäivän jälkeen uutta maksusopimusta. Maksuhäiriötietojen ilmoittamisen ja tallettamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1) kulutusluottosopimuksessa, jonka velvoitteiden laiminlyöntiä maksuhäiriö koskee, on ollut maininta maksuhäiriötietojen luovuttamisesta luottotietotoiminnan harjoittajalle;

Velkojan on ilmoitettava luottotietotoiminnan harjoittajalle sellaisen saatavan suorittamisesta, jonka laiminlyönnistä velkoja on tehnyt ilmoituksen luottotietotoiminnan harjoittajalle.

16 §

Luottokelpoisuusarviointi

Luottotietotoiminnan harjoittaja saa käyttää luottotietorekisteriin talletettavaa tai sen avulla saatavaa luonnollisen henkilön luottokelpoisuusluokkaa tai muuta luottokelpoisuutta osoittavaa arviointitietoa muodostettaessa vain 12 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdassa ja 2 momentissa sekä 13 §:ssä tarkoitettuja tietoja.

Jos luonnollisen henkilön luottokelpoisuusluokan muodostaminen perustuu pelkästään automaattiseen tietojenkäsittelyyn, hänellä on oikeus esittää kantansa luottokelpoisuusluokasta ja vaatia luottokelpoisuusluokan uudelleen arviointia luottotietotoiminnan harjoittajan toimesta.

Elinkeinotoimintaa harjoittavaa luonnollista henkilöä koskevan luottokelpoisuuden arviointitiedon muodostamisessa noudatetaan, mitä 27 §:ssä säädetään.

17 §

Yksilöintitietojen ja toimintakelpoisuutta koskevien tietojen säilyttämisajat

Luonnollisen henkilön yksilöintitiedot ja toimintakelpoisuutta koskevat tiedot on poistettava luottotietorekisteristä seuraavasti:

- 1) yksilöintitiedot heti, kun häntä koskevat muut merkinnät on poistettava rekisteristä;
- 2) yrityskytkeentiedot vuoden kuluessa siitä, kun häntä koskeva merkintä toimimisesta kyseisen yrityksen vastuuhenkilönä on poistettu viranomaisen julkisesta rekisteristä;
- 4) luonnollisen henkilön ilmoittama luottokielto heti, kun hän sitä pyytää.

18 §

Maksuhäiriömerkintöjen ja luokitustietojen säilyttämisajat

Luottotietorekisteriin merkityt maksuhäiriötiedot on poistettava luottotietorekisteristä seuraavasti:

- 1) konkurssia koskevat tiedot kuukauden kuluessa siitä, kun tiedot on poistettu konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä; tiedot poistetaan kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua konkurssin alkamisesta;
- 2) velkajärjestelytiedot ja kuulutustiedot kuukauden kuluessa siitä, kun niitä vastaavat merkinnät on poistettu siitä viranomaisen rekisteristä, josta tiedot ovat peräisin; velkajärjestelytiedot, joita koskeva maksuohjelma on määrätty raukeamaan velallisen hakemuksesta, poistetaan kuitenkin kolmen kuukauden kuluessa siitä, kun velallinen osoittaa, että maksuohjelma on rauennut;
- 3) ulosottotieto heti, kun ulosottomies on tehnyt peruuttamisilmoituksen, joka koskee pitkäkestoista tai aiheetonta ulosottoa;
- 4) muu ulosottotieto heti, kun luottotietotoiminnan harjoittaja on saanut tiedon siitä, että ulosotoperuste on kumottu, velallinen on maksanut suppeassa ulosotossa perittävänä olleen velan, saatavaa koskevan ulosotoperusteen määräaika on kulunut umpeen, ulosotto päättyy sen vuoksi, että velka on vanhentunut lopullisesti velan vanhentumisesta annetun lain (728/2003) 13 a §:n nojalla, tai tuomio, jolla ulosotoperusteen määräaikaa on jatkettu, on kumottu;
- 5) velkojan ilmoittamaa maksuhäiriötä ja velallisen tunnustamaa maksuhäiriötä koskevat tiedot kahden vuoden kuluessa siitä, kun tieto on talletettu rekisteriin;
- 6) viranomaisen toteamat maksuhäiriötiedot ja ulosottotiedot viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tieto on talletettu rekisteriin, jollei tietoa ole sitä ennen poistettava 3 tai 4 kohdan nojalla.

Jos luottotietotoiminnan harjoittajalle on tullut tieto sen saatavan suorittamisesta, jonka laiminlyönnistä 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu velkojan ilmoitukseen perustuva merkintä tai 6 kohdassa tarkoitettu merkintä on syntynyt, maksuhäiriötieto poistetaan yhden kuukauden kuluessa saatavan suorittamisesta koskevan tiedon vastaanottamisesta.

Luottokelpoisuuden arviointitieto on poistettava, kun henkilöä koskevat muut merkinnät on poistettu rekisteristä.

19 §

Henkilöluottotietojen luovuttamisen ja käyttämisen yleiset edellytykset

Edellä 12 §:n 1 momentissa ja 13 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa käytettäväksi vain luoton myöntämistä ja luoton valvontaa varten.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, 12 §:n 1 momentissa ja 13 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa käytettäväksi:

2) viranomaisen yritystoimintaa varten antaman tuen myöntämistä varten, jos henkilö toimii tukea hakeneen yrityksen vastuuhenkilönä;

7) luotto- ja vakuutuslaitokselle henkilön velvoitteiden hoitokyvystä tämän pyynnöstä annettavan todistuksen tai suosituksen laadintaa varten sekä rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa (444/2017) tarkoitetuille ilmoitusvelvollisille asiakkaan tuntemistoimia koskevien velvoitteiden toteuttamiseksi;

10) tieteellistä tutkimusta, tilastointia ja viranomaisen suunnittelu- ja selvitystehtävää varten ottaen huomioon, mitä tietosuoja-asetuksessa ja tietosuojalaissa (1050/2018) säädetään.

Yrityksen vastuuhenkilöitä koskevien henkilöluottotietojen käsittelystä yrityksen luottokelpoisuuden arvioimiseksi säädetään 26 ja 27 §:ssä.

Luonnollisella henkilöllä on oikeus saada tieto siitä, kenelle häntä koskeva 12 §:n 1 momentissa, 13 tai 23 §:ssä tarkoitettu tieto on viimeisen vuoden aikana luovutettu.

Sen, joka hankkii luottotietorekisteristä henkilöluottotietoja käytettäväksi luottoa myönnettäessä tai 2 momentin 4–6 kohdassa säädettyyn tarkoitukseen, on huolehdittava siitä, että luonnollinen henkilö voi saada ennakolta tiedon henkilöluottotietojensa käytöstä ja siitä, mistä luottotietorekisteristä tiedot hankitaan.

Luottotietorekisteristä henkilöluottotietoja hankkineen, joka hylkää luottohakemuksen 12 §:n 1 momentissa tai 13 §:ssä tarkoitettujen tietojen perusteella, on välittömästi päätöksen jälkeen ilmoitettava luonnolliselle henkilölle tällaisesta luottotiedon käytöstä ja siitä, mistä luottotietorekisteristä tiedot ovat peräisin.

20 §

Henkilöluottotietojen luovuttaminen sähköisesti

Edellä 12 §:n 1 momentissa ja 13 §:ssä tarkoitettuja tietoja saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla 19 §:ssä tarkoitettuihin tarkoituksiin edellyttäen, että:

21 §

Yrityksen perustiedot

Jollei yritys tai sen edustaja tai vastuuhenkilö ole antanut muuhun suostumustaan, yrityksen perustietoina saa luottotietorekisteriin tallettaa:

22 §

Viranomaisen rekisteristä poikkeavan merkinnän tekeminen

Luottotietotoiminnan harjoittaja voi tehdä rekisteriin yrityksen vastuuhenkilöä kuvaavan merkinnän, joka poikkeaa viranomaisen julkiseen rekisteriin tehdystä merkinnästä, jos viranomaisen rekisterissä oleva merkintä ei sen tallettamisajankohdan tai muun sellaisen syyn vuoksi anna oikeaa kuvaa yrityksen toiminnasta ja siitä tai sen maksuhäiriöistä vastuussa olevista tai yrityksessä tosiasiallista määräysvaltaa käyttävistä tai käyttäneistä henkilöistä. Luottotietotoiminnan harjoittajan on ennen merkinnän tekemistä tai tiedon käyttämistä yrityksen luottokelpoisuuden arvioinnissa annettava yritykselle tilaisuus pyytää viranomaista täydentämään tai oikaisemaan sen rekisterissä oleva tieto, jollei tämä ole ilmeisen tarpeetonta.

Luottotietotoiminnan harjoittajan 1 momentin mukaisesti tekemästä merkinnästä tulee käydä ilmi, että se on tehty tämän lain nojalla.

Mitä tässä laissa säädetään yrityksen vastuuhenkilöä koskevista tiedoista, sovelletaan myös 1 momentissa tarkoitettuihin luottotietotoiminnan harjoittajan tekemiin merkintöihin.

23 §

Tiedot liiketoimintakiellosta

Luottotietorekisteriin saa tallettaa tiedot henkilöstä, joka on määrätty liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985) tarkoitettuun liiketoimintakielloon, samoin kuin tiedon liiketoimintakiellon kestosta. Luottotietotoiminnan harjoittaja saa luovuttaa tiedon voimassa olevasta liiketoimintakiellosta luottotiedon käyttäjälle, jos se on tarpeen 19 §:ssä säädettyyn tarkoitukseen. Tiedon saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti. Tietoa ei kuitenkaan saa julkaista yleisessä tietoverkossa.

24 §

Yrityksen maksuhäiriöitä koskevat ja niitä täydentävät tiedot

Yrityksen maksuhäiriötietoina saa luottotietorekisteriin tallettaa:

1) konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä annetussa laissa tarkoitettuun konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteriin merkityt tiedot velallisesta ja asian käsittelystä;

2) tiedot maksun laiminlyönnistä, joka on todettu tuomioistuimen lainvoimaisella tuomiolla tai yksipuolisella tuomiolla taikka velallisen hyväksymän vekselin protestilla;

4) julkisesta haasteesta annetun lain 10 §:ssä tarkoitettuun kuulutusrekisteriin merkityt tiedot velallisesta;

6) tiedon velallisen velkojalle antamasta kirjallisesta ilmoituksesta, jolla hän tunnustaa lyöneensä maksun laimin;

Luottotietorekisteriin on lisäksi velallisen pyynnöstä ja tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella merkittävä tieto siitä, että maksuhäiriö on syntynyt takausvastuun tai vierasvelkapanttauksen johdosta, sekä velallisen luottotietotoiminnan harjoittajalle toimittama pesähoitajan velallisselvitykseen sisältyvä tieto konkurssin pääasiallisista syistä. Rekisteriin voidaan merkitä muukin velallisen antama tieto maksuhäiriömerkintään johtaneista tekijöistä ja maksuhäiriön alkuperäisestä ajankohdasta.

Luottotietotoiminnan harjoittajan on, jos se yleisesti saatavilla olevien tai luottotietotoiminnan harjoittajalle toimitettujen tietojen perusteella on mahdollista, merkittävä luottotietorekisteriin, mitkä merkinnät aiheutuvat saman saatavan laiminlyönnistä. Merkintä on kuitenkin aina tehtävä velallisen pyynnöstä tämän antaman luotettavan selvityksen perusteella.

26 §

Yritysten vastuuhenkilöitä koskevien henkilöluottotietojen käsittely

Luottotietotoiminnan harjoittaja saa yhdistää yrityksen vastuuhenkilöitä koskevat henkilöluottotiedot yritysluottotietorekisteriin. Vastuuhenkilöitä koskevia maksuhäiriötietoja saa luovuttaa teknisen käyttöyhteyden avulla tai muutoin sähköisesti 19 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttyessä.

27 §

Yrityksen luottokelpoisuusarvioinnissa käytettävät tiedot

Luottotietorekisteriin talletettavaa tai sen avulla saatavaa yrityksen luottokelpoisuusluokkaa tai muuta luottokelpoisuutta osoittavaa arviointitietoa muodostettaessa saa yrityksestä käyttää yrityksen perustietojen sekä 21–25 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi vain yrityksen itse luottotietotoiminnan harjoittajalle toimittamia tietoja.

— — — — —

28 §

Rekisterimerkintöjen säilyttämisajat

Yritysluottotietorekisteristä on poistettava tiedot seuraavasti:

- 1) konkurssia koskevat tiedot kuukauden kuluessa siitä, kun tiedot on poistettu konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä; tiedot poistetaan kuitenkin viimeistään viiden vuoden kuluttua konkurssin alkamisesta;
- 2) yrityssaneerausta ja kuulutuksia koskevat tiedot kuukauden kuluessa siitä, kun niitä vastaavat merkinnät on poistettu siitä viranomaisen rekisteristä, josta tiedot ovat peräisin;
- 3) ulosottotieto heti, kun ulosottomies on tehnyt peruuttamisilmoituksen, joka koskee pitkäkestoista tai aiheetonta ulosottoa;
- 4) muu ulosottotieto heti, kun luottotietotoiminnan harjoittaja on saanut tiedon siitä, että ulosottoperuste on kumottu tai velallinen on maksanut velan, jota perittiin suppeassa ulosotossa;
- 5) tieto velallisen tunnustamasta maksuhäiriöstä kahden vuoden kuluessa merkinnän tekemisestä;
- 6) maksutapaa ja luottokelpoisuusluokitusta koskeva merkintä kuuden kuukauden kuluessa sen tekemisestä, jollei sitä korvata mainittuna aikana uudella merkinnällä;
- 7) 24 §:n 1 momentin 2, 3, 5 ja 7 kohdassa tarkoitettujen maksuhäiriötiedot viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun tieto on talletettu rekisteriin, jollei tietoa ole sitä ennen poistettava tämän momentin 3 tai 4 kohdan nojalla;
- 8) liiketoimintakieltoa koskevat merkinnät, kun liiketoimintakielto päättyy.

Jos luottotietotoiminnan harjoittajalle on tullut tieto sellaisen saatavan suorittamisesta, jonka laiminlyönnistä 24 §:n 1 momentin 2, 3, 5 tai 7 kohdassa tarkoitettu merkintä on syntynyt, maksuhäiriötieto poistetaan yhden kuukauden kuluessa saatavan suorittamista koskevan tiedon saamisesta.

7 luku

Oikeus saada tietoja ja virheen oikaisu

30 §

Yrityksen oikeus saada tietoja

Yrityksellä ja sen edustajalla ja vastuuhenkilöllä on oikeus saada tietää, mitä tietoja yrityksestä ja sen vastuuhenkilöistä on talletettu luottotietorekisteriin ja mistä rekisteriin talletetut tiedot ovat peräisin. Yrityksellä ja sen edustajalla ja vastuuhenkilöllä ei kuitenkaan ole oikeutta saada tietoa niistä yrityksistä, joiden antamia tietoja luottotietotoiminnan harjoittaja käyttää maksutapaa koskevan tiedon muodostamisessa.

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettujen rekisteröidyn oikeudesta saada tietoja säädetään tietosuoja-asetuksessa.

30 a §

Rajoitus rekisteröidyn oikeudesta saada tietoja

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitettulla rekisteröidyllä ei ole oikeutta saada tietoa tahosta, jolle häntä koskeva henkilöluottotieto on luovutettu, jos tietoja on luovutettu rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa tarkoitettulle ilmoitusvelvolliselle poikkeavia liiketoimia koskevan selonottovelvollisuuden hoitamista varten taikka jos tietoja on luovutettu rahanpesun selvittelykeskukselle rahanpesun tai terrorismin rahoittamisen estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Kun rekisteröidyn oikeutta saada tietoja rajoitetaan 1 momentin nojalla, on noudatettava, mitä tietosuojalain 34 §:n 3 ja 4 momentissa säädetään.

31 §

Virheen oikaisu

Luottotietotoiminnan harjoittajan on ilman aiheutonta viivytystä oikaistava luottotietorekisterissä tai luottokelpoisuuden osoittavassa arviointitiedossa oleva virheellinen, puutteellinen, vanhentunut tai muutoin harhaanjohtava tieto. Yrityksen, sen edustajan tai vastuuhenkilön pyynnöstä on yritysluottotiedossa olleen virheen oikaisusta ilmoitettava sille, joka on yrityksen tai sen edustajan tai vastuuhenkilön mukaan saanut virheellisen yritysluottotiedon.

Virheellisen henkilötiedon oikaisemisesta säädetään tietosuoja-asetuksessa.

31 a §

Kielteinen päätös

Luottotietotoiminnan harjoittajan on annettava kirjallinen päätös, jos se kieltäytyy antamasta 30 §:ssä tarkoitettua tietoa tai oikaisemasta 31 §:n 1 momentissa tarkoitettua virheellistä tietoa. Päätöksestä tulee käydä ilmi ne lainkohdat ja tosiseikat, joihin kieltäytyminen perustuu. Päätökseen tulee liittää tieto oikeudesta saattaa asia tietosuojavaalutetun käsiteltäväksi.

32 §

Oikeus käyttää omaa kieltä

Luonnollisella henkilöllä, joka käyttää tietosuoja-asetuksen mukaisia rekisteröidyn oikeuksiaan tai tämän lain 31 §:n mukaista oikeuttaan, ja yrityksellä, joka käyttää 30 tai 31 §:n mukaista oikeuttaan, on oikeus käyttää asiassaan omaa kieltään, joko suomea tai ruotsia, sekä saada asiakirjat tällä kielellä.

33 §

Valvontaviranomainen

Tämän lain mukaisen luottotietotoiminnan harjoittamisen ja muun luottotietojen käsittelyn valvonta kuuluu tietosuojavaalutetulle.

34 §

Tietosuojavaalutetun tiedonsaanti- ja tarkastusoikeus

Tietosuojavaalutetulla on tämän lain valvontaa varten salassapitosäännösten estämättä oikeus saada nähtäväkseen ja kopioituna luottotietotoiminnan harjoittamisen ja muun luottotietojen käsittelyn valvonnan kannalta välttämättömät tiedot.

Tietosuojavaltautetun tiedonsaanti- ja tarkastusoikeudesta henkilötietojen käsittelyn valvonnassa säädetään tietosuoja-asetuksessa ja tietosuojalaissa.

35 §

Määräysten antaminen

Tietosuojavaltautetulla on oikeus:

1) antaa luottotietotoiminnan harjoittajalle määräys 30 §:ssä tarkoitetun yrityksen tiedonsaantioikeuden toteuttamisesta tai 31 §:n 1 momentissa tarkoitetun virheellisen tiedon oikaisemisesta;

Tietosuojavaltautetun toimivaltuuksista henkilötietojen käsittelyn valvonnassa säädetään tietosuoja-asetuksessa ja tietosuojalaissa.

37 §

Tietojen tallettaminen eräissä tapauksissa

Mitä 4–6 luvussa säädetään, ei estä luottotietotoiminnan harjoittajaa tallettamasta velkojaa koskevia tietoja omaa käyttöönsä varten ylläpitämäänsä rekisteriin 13 §:n 3 momentissa, 24 §:n 4 momentissa sekä 30–31 §:ssä säädettyjen velvoitteiden toteuttamiseksi eikä tietojen tallettamista 22 §:ssä tarkoitettujen merkintöjen tekemistä taikka luottokelpoisuutta osoittavan arviointitiedon muodostamista tai yritystutkimuksen laatimista varten.

39 §

Salassapitovelvollisuus

Se, joka käsittelee tässä laissa tarkoitettuja luottotietoja, ei saa tämän lain vastaisesti ilmaista, mitä hän tehtäviään hoitaessaan on saanut tietää luonnollista henkilöä tai yritystä koskevista asioista tai luottotietojen käsittelyn suojauksesta.

40 §

Vahingonkorvausvastuu

Luottotietotoiminnan harjoittaja on velvollinen korvaamaan tämän lain vastaisesti talletetun tai muodostetun yritysluottotiedon käytöstä luonnolliselle henkilölle tai yritykselle aiheutuvan taloudellisen vahingon. Mitä edellä säädetään, sovelletaan myös yrityksen vastuuhenkilöä koskevaan tietoon, jonka luottotietotoiminnan harjoittaja on tallettanut 22 §:n nojalla.

Henkilötietojen käsittelyä koskevien säännösten rikkomisesta aiheutuvan vahingon osalta oikeudesta vahingonkorvaukseen säädetään tietosuoja-asetuksessa.

42 §

Viittaus rikoslakiin

Rangaistus viestintäsalaisuuden loukkauksesta ja törkeästä viestintäsalaisuuden loukkauksesta säädetään rikoslain (39/1889) 38 luvun 3 ja 4 §:ssä, rangaistus tietomurrosta ja törkeästä tietomurrosta 8 ja 8 a §:ssä sekä rangaistus tietosuojarikoksesta 9 §:ssä. Rangaistus tämän lain 39 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teko ole rangaistava mainitun lain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

Luottotietorikkomus

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta tämän lain vastaisesti

1) laiminlyö noudattaa, mitä luottotietorekisteriin talletettavien yritysluottotietojen käsittelystä, yrityksen luottokelpoisuusluokan tai muun luottokelpoisuutta osoittavan arviointitiedon muodostamisessa käytettävistä tiedoista, yrityksen informoimisesta, yritys-luottotiedon oikaisusta tai ilmoituksen tekemisestä tietosuojavaltuutetulle säädetään, tai

2) antaa tietosuojavaltuutetulle yritysluottotietojen käsittelyä koskevassa asiassa vää-rän tai harhaanjohtavan tiedon,

ja siten vaarantaa yritysten oikeutta tulla arvioiduiksi oikeiden ja asianmukaisten tieto-jen perusteella taikka vaarantaa luottotietojen saatavuutta, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *luottotietorikkomuksesta* sakkoon.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2022. Sen 18 ja 28 § tulevat kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä joulukuuta 2022.

Tämän lain 18 ja 28 §:n voimaan tullessa luottotietotoiminnan harjoittajan on:

1) poistettava luottotietolain (527/2007) 13 §:n 1 momentin 3–5 kohdassa ja 24 §:n 1 momentin 2, 3, 5 ja 7 kohdassa tarkoitetut merkinnät, joissa on suorituksen maksamis-tieto;

2) palautettava mainitun lain 18 §:n 3 momentin tai 28 §:n 2 momentin nojalla piden-netty säilytysaika ennalleen.

Helsingissä 13.5.2022

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Oikeusministeri Anna-Maja Henriksson